

УДК 657.2

СУТНІСТЬ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Н. В. Жабровець

студентка 4 курсу, група ОА-41, Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та права

Науковий керівник – ст. викл. Т. Б. Тимейчук

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

У статті досліджуються питання економічної сутності ліквідності та платоспроможності підприємств, здійснюється порівняльний аналіз цих понять.

Ключові слова: ліквідність, платоспроможність, підприємство, грошові кошти.

В статье исследуются вопросы экономической сущности ликвидности и платежеспособности предприятий, осуществляется сравнительный анализ этих понятий.

Ключевые слова: ликвидность, платежеспособность, предприятие, денежные средства.

The article deals with questions of economic essence of liquidity and solvency of enterprise. Comparative analysis of these concepts is considered in the article.

Keywords: liquidity, solvency, enterprise, cash.

Глобалізація економіки України зумовлює появу нових ризиків для вітчизняних підприємств, оцінку яких можна здійснити за допомогою показників ліквідності та платоспроможності. Ґрунтовний практичний аналіз неможливо здійснити без детального вивчення теоретичних основ досліджуваних понять. До цього часу існують суттєві суперечності щодо трактувань понять «ліквідність» та «платоспроможність». Тому актуальним залишається розмежовування цих понять та дослідження економічного змісту кожного з них.

Питання теоретичного та методологічного обґрунтування понять «платоспроможність» і «ліквідність» досліджувались у працях таких українських учених, як Ф. Ф. Бутинць, Н. Д. Білик, Н. Гавришко, Є.В. Мниха, Г.В. Савицької, М.Г. Чумаченка та інших. Ці автори по-різному трактують визначення сутності цих понять. Найбільше непорозуміння та неузгодженості виникає при визначенні відмінностей між ними, що спричиняє підміну понять і розбіжності при використанні методик та формул для їх оцінки.

Метою статті є вивчення та аналіз існуючих трактувань понять «ліквідність» і «платоспроможність», а також дослідження їх важливості для забезпечення стійкого фінансового стану.

Для досягнення поставленої мети було поставлено такі завдання, як наведення визначень понять «ліквідність» та «платоспроможність», а також встановлення взаємозв'язку між цими поняттями.

Згідно Методичними рекомендаціями по аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій під платоспроможністю (ліквідністю підприємства) називається його спроможність здійснювати платежі наявними засобами, або такими, котрі безперервно поповнюються за рахунок його діяльності. Платоспроможність (ліквідність) характеризує життєздатність, стійкість підприємства [1]. Тобто ці поняття ототожнюються.

Під ліквідністю будь-якого активу розуміють його здатність трансформуватися в грошові кошти, а ступінь ліквідності визначається тривалістю періоду часу, протягом якого ця трансформація може бути здійснена. Чим коротший період, тим вища ліквідність даного виду активу. Тобто ліквідність підприємства характеризує механізм перетворення фінансових або матеріальних активів у грошові кошти, з метою своєчасного виконання зобов'язань.

Ліквідність підприємства – це його спроможність швидко реалізувати активи й одержати гроші для оплати своїх зобов'язань, тобто це співвідношення величини його високоліквідних активів (кошти, ринкові цінні папери, дебіторська заборгованість) і короткострокової заборгованості.

Платоспроможність означає наявність у підприємства грошових коштів та їхніх еквівалентів, достатніх для розрахунків по кредиторській заборгованості, що потребує негайного погашення. Тобто основними ознаками платоспроможності є:

- а) наявність в достатньому обсязі коштів на поточних рахунках;
- б) відсутність простроченої кредиторської заборгованості

Таким чином, поняття платоспроможності і ліквідності дуже близькі, але друге більш ширше: від ступеня ліквідності балансу залежить платоспроможність підприємства. Разом з тим ліквідність характерна як для поточного стану розрахунків, так і на перспективу. Підприємство може бути платоспроможним на звітну дату, але мати несприятливі можливості в майбутньому, і навпаки [3; с. 195].

Ліквідність менш динамічна порівняно з платоспроможністю, оскільки по мірі стабілізації виробничої діяльності підприємства у нього постійно формується визначена структура активів та джерел коштів, різкі зміни яких порівняно рідкісні. Для визначення стану платоспроможності підприємства використовують аналіз ліквідності господарюючого суб'єкта [2; с. 170].

Отже, трактування понять «ліквідність» та «платоспроможність» не слід ототожнювати, оскільки кожне з них має власний економічний зміст. Ліквідність означає здатність активу швидко перетворюватися в грошові кошти та їх еквіваленти, водночас під платоспроможністю слід розуміти достатність ліквідних активів для погашення своїх короткострокових зобов'язань перед кредиторами у будь-який момент часу, тобто існує суворе прив'язка до грошових коштів.

Список використаних джерел:

1. Методичні рекомендації по аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій [Електронний ресурс]: Лист Державної податкової адміністрації України № 759/10/20-2117 від 27.01.1998 р. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/GDP_11722.html.
2. В.Вовк. Ліквідність та платоспроможність: економічна суть та експертна оцінка / В.Вовк, О.Бугай // Галицький економічний вісник. — 2011. — №3(32). — с.169-173
3. Котляр М. Л. Платоспроможність та ліквідність в системі оцінки фінансової стійкості підприємства / М. Л. Котляр // Економічний простір. – 2008. – № 11. – С. 192-199.